
Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor
Fél évre 6 kor
Negyed évre 3 kor
Egyes szám 24

HONTI LAPOK

Nyiltér sora 40 fill.
Hivatalos
és magánhirdetések
árszabás szerint.
Többszöri hirdetés-
nél árengedmény

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
— I P O L Y S Á G O N . —

Felölős szerkesztő:
H A L Á S Z F E R E N C .

Megjelen
szombaton reggel.

A háboru.

A cs. és kir. hadsereg főparancsnokság a következő hadseregparancsot adta ki:

A helyzet reánk és a szövetséges német hadseregre kedvező. Az orosz offenzíva Galiciában összeomlás előtt áll. Német csapatokkal együtt az ellenséget, mely Krasniknál, Zamoscénál, Insterburgnál és Tannenbergnél vereséget szenvedett, ismét le fogjuk győzni és meg fogjuk semmisíteni.

A franciák ellen operáló német főerő feltartóztatathatatlannal mélyen benyomult az ellenséges területre. Ott ismét nagy győzelem áll küszöbön.

A balkáni hadszíntéren szintén az ellenség országában harcolunk. A szerbek ellenállása kezd benujni. Belső elégedetlenség, felkelések, nyomor és éhínség ellenségünket hátban fenyegetik, míg a monarchia és Németország csapatai egységesen és bivalommal állanak egymás mellett, hogy a gonoszul reánk kényszerített háborút győzelmesen végigküzdjék.

Ez az igazság a helyzetről.

Kihirdetendő valamennyi tisztnek, a legénységnek pedig anyanyelvén tudtul adandó.

Frigyes főherceg,
gyalogsági tábornok.

Északról és délről egyszerre érkező örömhírek ölelkeznek össze a lelkünkben. Fszakon a magyar-osztrák sereg egyesült a némettel s a szövetséges hadaknak együttes támadása hosszú vonalon visszavonulásra kényszerítette az oroszokat. S míg Galiciában csapataink kergetik a muszkát, délről azt jelenti a hadvezetőség, hogy összes csapataink Szerbia területén vannak; tehát a felső védelmi harc átment győzedelmes offenzívába, délen pedig a büntető expedíció véres sikerrel folyik a gyilkosok országának belsejében,

Mindez dicsőséget jelent a monarchiának és hű szövetségesének, lelkesedést kelt a küzdő csapatokban s boldog megnyugvást okoz a polgári közönségben. Az aggodalom bárányfelhőit elfújta az érzékeny lelkekből az az erős északi szél, mely a szövetséges hadak egyesüléséről hozott hírt.

Nagy jelentőségű tény ez az együttműködés. Súlyát nem csak az oroszok háta érzi, hanem átrezeg e vereség fájdalma többi ellenségünkre is. Ugyanakkor kezdjük visszakergetni az oroszokat a Visztula mindkét partján s Hindenburg tábornok a magas északon, amely időpontra a franciák a Berlinbe való bemasírozást megsürgették Miklós cárnál. A párisi és londoni megrendelést így liferalja Berlinnek, Bécsnek és Budapestnek szövetsége. A muszkáknak keleti püfölése áthallatszik a nyugati harctérré is. S nemcsak az egyesült csapatok megnövekedett harci kedvét, támadó tüztét s győzelmi erejét jelenti, hanem azt is tudtul adja most már ismételtén az ántánt tagjainak, hogy a középeurópai két nagyhatalom mily szoros érzelmi kapcsolatban forr össze. Hogy ebben a most már vérrel megpecsél-

telt szerződésben mily erő van, azt a franciáknak fülébe dörögték már nyugaton a magyar-osztrák mozsárágyuk; most pedig az oroszoknak verték a fejébe keleten a magyar és német vitézek szuronyai.

Nekünk magyaroknak különösen öröm és megnyugvás rejlik a seregek együttműködésében, mert bizonyos babonás hit fészkelte be magát a lelkekbe, hogy a németekkel való együtt dolgozás növeli hadi szerencsénket. S kétségtelen, hogy a harctéren küzdő csapatainkra is lelkesítő, erőt növelő hatással van a diadalmas offenzívához szoktatott német katonákkal való bajtársi közös munka. A győzelem szüngeráló erejével harcol a német katona s ez már magában véve félgyőzelem. Ez a harci szellem át fogja sugározni a mi csapataink lelkét is, s mikor a Wacht am Rhein melegsége összeolvad a Rákóczi tüzével, ez fölfogja perzselni maga előtt az ellenséget. A seregek jól összejátszó együttműködése az erő nyugalalmát adja meg s ez biztosítja az előhaladás rendszeres munkáját.

A déli harctér örvendéses hírei szürent katonáink szerb területen vannak: ez egy mondatban sok dicsőség fér el. Minden lépés, amit csapataink oda-lenn előre tesznek, a legádázabb harc eredménye. Északon óriási tömegekkel kell hőseinknek küzdeniök, délen pedig egy otthonát fanatizmussal és halálmegevetéssel védő, elszánt vad népet kell kiirtaniök. Nem lehet megállapítani, hogy melyik harctéren kell több nehézséggel megküzdeni? Fönn folytonos tulerővel dolgozó hadtestekkel állunk szemben. Lenn pedig tulajdonképen egy népháboru folyik ellenünk, melyben minden aljas eszközzel résztvesz az egész lakosság. S ime, kato-

nánk megbirkoznak minden pokollal. Hálánk és köszönetünk, elismerésünk és büszkeségünk szálljon feléjük a messzetávolba.

De a győzelmi nap mámorában próbáljunk magunkra erőszakolni egy fogadalmat mi, kik itthon a civil élet páholyából vagy karzatáról legalább is az életbiztoság nyugalmaival nézhetjük a véres színjáték változatait. Kiséreljük meg hogy kissé több nyugalommal kövessük a hadi szerencse forgását: mert hiszen hidegvérre nem csak a harcmezőn, hanem az itthoni társadalmi és közgazdasági harctereken is van szükség. Látjuk a német-francia és a német-orosz csatateréken is, hogy a harcvonal kigyózik, néha hetekig jobbrabalra inog; észre lehet azonban venni, hogy bizonyos lassúsággal, de biztos tendenciával, mely irányban megy előre. Ugyanezt észlelhetjük a mi csatateréinken is; de most már mindenki megállapíthatja, hogy előhaladásunk lassan, de biztosan vezet ellenségeink leverésére. Biztat katonáink vitézsége és a németek együttműködése.

Élelmiszer uzsora Ipolyságon.

Alábbi közérdekű sorokat vettük:

F. évi szept. 28-án tartotta a községi élelmiszeri bizottság ülését, melyen a bizottság tagjain kívül néhány iparos volt jelen. A kereskedők távolmaradtak.

Csermák Ernő dr. elnök bemutatta a kereskedők közös kérvényét amelyben kérik a sónak az árát felemelni 8-el (mert az oroszok az uzsoki szorosba betörték!) a petrólium árát szintén 8 f-el és a kenyér és a liszt árakat is.

A bizottság e kérésnek eleget tett és csupán a só árát nem emelte fel. A mészárosok kérelmét amelyben kérik a hus kgjának 10 f-el való felemelését, a bizottság nagyon helyesen, elutasította, mert hiszen a *marha alacsony ára folytán éppen leszállítani kellene.*

Több panasz érkezett be a bizottsághoz amelyben kérik több kereskedő és a malmok ellen a feljelentést megtenni azért mert be nem várták míg a bizottság jóváhagyja a felemelt árakat, hanem ezt már egy pár nappal előre igénybe vették. A bizottság ezen panaszokat a főbírói hivatalhoz tette át.

Végül tárgyalás alá került Gutmann Fülöpnek következő több rendbeli indítványa:

1. Keresse meg a bizottság sürgösen a

keresk. minisztert az iránt, hogy a mai élelmiszerdrágaság enyhítésére a kereskedők ne legyenek kötelesek 30q aluli élelmiszer szállítványukat a vasuton gyorsárúként hoztatni, hanem az mint teheráru vétessék fel a vasuton. Ez a fuvardíjat 50 százalékkal olcsóbbá teszi.

2. Németországban a háború kitörése után a gabona vámot felfüggesztették *fügesszék fel tehát nálunk is ezt* (6 kor. méterenként a vám.) E két kérelmet indítványozó a keresk. miniszter következő saját indokával támogatta és pedig:

„A pécsi zálogház kérte a kamatláb 3 százalékkal való felemelését. A városi tanács és az ipari és keresk. kamara a zálogház kérelmét támogatta, de a keresk. miniszter nem teljesítette a kérelmét azzal az indokajással: hogy éppen a mai súlyos időkben emberbaráti kötelessége a kézi zálogkamatját érintetlenül hagyni amelynek felemelése éppen a legszegényebb osztályt sújtaná.“

3. Tekintettel hogy a gabona és liszt árakat a malmok félelmetesen napról-napra emelik és ez maga után vonja a többi élelmi áruk ár emelését is, kéri, hogy a kormány alapítsa meg sürgösen a gabona és liszt maximális árát.

Ezen indítványokat az okt. 2-i képviselőtestületi ülésén sürgösen tárgyalni fogják. Bár ezen indítványokat a városunkban levő kereskedelmi és iparkamra tagoknak lét volna első sorban kötelességük már régebben megtenni.

Az itteni malmok is a budapesti malmok receptje után dolgoznak. A „Pesti Napló“ szerint a malmok csak a gabona árakat hajlják fel, de gabonát csak kis mértékben vesznek hogy a készletben levő liszt árakat felhajtsák. Így történt a héten nálunk is, amikor két helybeli gabonakereskedő egy-

két kocsis gabonát vett a malomba több falusi termelő váratlan örömeire 36 kjával. Ezt a kis mennyiséget csak azért vette meg, hogy erre hivatkozva a liszt árát ahhoz arányítsa. Bár egy más kereskedő szerint minden továbbiak nélkül meglehetett volna venni 32 k-ért a gabonát. Hogy mennyire igaza volt annak a szolid kereskedőnek azt a „Pesti Hírlap“ szept. 30-iki száma igazolja ahol a gabonatözsde rovatában írja azt hogy amikor Bpsten 50 kg. buza 18 K. addig Bács-Bodrog vármegyében 14 K. innen pedig 2 K. a vasuti költ. 100 kg-ként mint nálunk Ipolyságról Bpstre.

4. Kérje fel a bizottság a járási főszolgabíró, hogy tekintettel a kivételes időkre **sürgösen** tiltsa be a más megyebeli kofáknak ugy szintén a vármegyénbelieknek is, akiknek nem csak ipari engedélyük nincs de jövedelmi adót sem fizetnek — a baromfi és tojás összevásárlását amelyet másfelé eladásra visznek és utasítsa az összes községi előjáróságokat hogy ezen tilalomnak szigorú érvényt szerezzenek.

Egyébként az a hír járja, hogy a malmok és kereskedők a hatóságilag megállapított árakat magukra rözve nem fogják kötelezőnek elismerni s abban bizakodnak, hogy a hatóságok lelketlenségükkel szemben tehetetlenek lesznek.

Ne tévesszék szem elől ezek az urak, hogy felcsapott áráikkal nemcsak a nagy közönséget sújtják, hanem sújtják elsősorban azokat a szegény családokat, melyek hozzátartozói ő értük is a harctéren a muszka golyók záporában fürödnek, kiknek sorában közülünk is nem egynek ott volna a helye. nem pedig itthon kényelmes biztonságban, drágaságot csinálni, azért, hogy az ő zsebük dagadjon végtelen jövedelmektől, míg a többi kenyérkereső foglalkozási ágak redu-

kált jövedelmeik dacára, is a jótékonyság nemes erényét gyakorolják.

Egyébként bizunk hatóságainkban, melyek bizonyára meg fogják találni a módját, hogy a lelketlen uzsorának gátat vessenek.

X.

Hadi adó.

Legujabban mozgalmat akarnak indítani, hogy az itthonmaradt férfiakról szedjenek be aránylagosan hadi adót, hogy ne kelljen szegyenkeznük tétlenségük miatt, míg honfitársaik vérüket ontják a csatatéren. A mozgalom megindítója Jánoshalmi Nemes Marcel kir. tanácsos, aki gróf Tisza István miniszterelnökhöz terjedelmes memorandumot intézett ezen ügyben s a felirat egy példányát lapunknak is megküldte.

Egyes figyelemre méltó részleteit közre adjuk:

A gigantikus idők gigantikus méretű rendszabályokat, intézkedéseket, sőt intézményeket követelnek. Látjuk ugyan, hogy a társadalom apraja-nagyja boldog örömmel tesz eleget a közjótékonyásra való minden felhívásnak, de ez mind csak csepp abban a mérhetetlen tengerben, melynek a háború után újból meg kell termékenyítenie a pauperizmus által elöntött földünket. A bevonultak családjainak rendszeres segítése a háború alatt; a keresetnélkülieknek és munka-alkalmaikat elvesztetteknek kárpótlása; az özvegyeknek istápolása; az árváknak egy hosszú életen át leendő ellátása olyan irtózatosságu feladatok, amiket az állam a maga roppantul megterhelt háztartásából s a társadalom a maga százfélé igénybe vett áldozatkészségével még egy győztes háború esetén sem fog kielégően megoldhatni. Ide egyetlen, nagy gigantikus állami gesztus szükséges; egyetlen, de példátlanul nagyszabású *állami aktus*, mely egy csapásra oldja meg a egész kérdést s melynek rendkívüliséget a rendkívüli helyzet bizvást igazolja.

Vessen ki a törvényhozás egyszer, egyetlen egyszer megállapítandó és kivetendő rendkívüli hadi — vagy háborús — segély-adót, mely a vagyoni- illetve kereseti visszonyok mértékéhez képest rovassék ki az ország minden olyan husz éven felüli férfi lakosára aki e háború folyamán katonai szolgálatot nem

Levél a szerb harctérről.

Egy a szerb harctérről betegen hazatérkezett honvédszázados, ki százada élén több véres ütközetben részt vett, sok érdekes és megrázó epizódot tartalmazó következő levelet intézte lapunk szerkesztőjéhez:

Kedves barátom!

A jó Isten végtelen irgalma úgy intézte, hogy a harctérről visszajöjtek. Egészségem, az ott maradt. Áldozatul kívánták „Szerbiának hegyei, a fekete kövei“. Hogy lesz-e még belőlem harcképes katona, azt nem tudom. De bizom a jó Istenben, a ki ő ütközetben megóvott; egyike ezen ütközeteknek különösen véres és veszedelmes szuronycsata lévén, csak a mindenható adta szerencsés véletlennek köszönhető, hogy ép bőrrel kerültem ki belőle.

A hol jártam, harcoltam, vad vidék. Nincs falu, nincs ut; csupa 700—1000 m. magas hegy, szikla, erdőrengeteg és szakadék. Az a pár kunyhó, melyben szegény pásztornép tengeti életét elszórva a vadonban, kulturának nem tekinthető, hanem inkább a komitácik meleg ágyának. Kevés kukoricaföld és szilvás mutatja csak, hogy néha itt is járnak emberek.

Az a majdnem 2 hónap, melyet itt kellett töltenem és a mely idő alatt éjjel és nappal állandó veszélynek volt kitéve a „svába“ (a mint bennünket neveztek), hatalmas tanulmányok szolgálati anyagul. Mi nem egy hadsereg, hanem egy nép, egy nemzet ellen küzdünk a Balkánon. Ott minden bokor veszedelmet rejteget, ott minden galy mögül vérszomjas komitácis leselkedik puskával, bombával, handszárral. A komitácisnál nincs kor, nincs nem. Öreg és gyermek, férfi és asszony egyaránt küzd ellenünk. Az élet ott nagyon ocsó. Mert mit veszítenek ők? Az életüket. Az pedig az ő szemükben nem sokat ér.

Az orosz hadszíntér fátalmaira egész bátran mondhattuk mi, déli hadszíntériek, hogy a mienkhez képest valóságos kadrill. Pedig, hogy azok is rémesen nagy hadi fátalmakat szenvednek, azt tudhatod és hallhatod.

Egész idő alatt földél alatt nem voltam, mert nem volt se falu, se pajta. A pusztá földön pihentünk, ha ugyan néha-néha erre is jutott 1-2 óra. Tüzet gyújtani nem lehetett, mert azonnal ott van a srápnél és a granát. Ott 1-2 km. választja csak el a küzdő feleket. Minden magaslattól sok vér árán, szuronyal kell elfoglalni. Most ehhez képzeld hozzá, hogy az én ezredem Pest megye

déli részéről, de nagyrészen a Bácskáról rekrutálódik. Az embereim hegyet még soha nem láttak. Az ő szemükben a Kutyahegy valóságos alpesi havas. No de viszont megtanulták odalent, hogy pl. a Kukucska még valóságos könnyű terep az ottani meredélyekhez és őserdőkhez képest. Sokat lehetne beszélnem ottani élményeinkről. Azonban csak egy-két epizódot mondok el, melyeket átéltem.

Aug. 20-án voltam az első ütközetben. Visegrád mellett nyomtuk a rácot. Századommal a 10. hegyi dandár tüzérségének fedezetét képeztem. Jó hely, mert az ellenséges tüzérség minden srápnél és gránátot a mi tüzérségünkre szokott küldeni. D. u. 2 óra-kor kimodhatatlan fátalmak után egy hegytetőre értünk, a hol újból megkezdődött a rémes ágyuzás. Magam a tüzérparancsnok közelében egy fa mögött voltam. Egyszerre csak a völgyből nagy láрма, sikoltozás, fegyverdurrogás hallatszik. Élesen kihallatszik a pokoli zajból egy kis gyermeknek kétségbeesett, velőtrázó jajveszékélése. A vész és pusztulás közepette eszembe jut az én kis leányom, a ki otthon Ipolyságon, jó nagyszüleinél várja haza az ő apukáját, mert az elment háboruba. Bántam is én a srápnellek robbanását! Törődtem is a golyók füttyülésével! Azt csak nem engedhetem, hogy egy

teljesít. Az egyszer s mindenkorra szóló adó 10 koronától 5000 koronáig terjedne s esetleg megállapítandó több éves részletekben volna fizethető.

Az adó gondolata a nép szélesebb rétegeiben sohasem volt rokonszenves.

De ha volt adó, melynek a legtisztább etikai igazság volt az alapja; ha volt adó, melynek viselése nem teher, de gyönyörűség s melynek kirovását mi a megadóztatandók emelkedett lélekkel, repeső szívvel, sőt szorongó nyugtalansággal várjuk — ez az adó bizonyára az lesz. Felszabadulást egy kínzó lidércnyomástól, lélekbeni felemelkedést, elégtételt és megelégedést jelentene az az adó nekünk, férfiaknak akik csak úgy férfiaknak hazafiaknak érezzük magunkat, mint azok a véreink, akik határaink mentén fegyverrel szolgálgják a hazát, de akiknek a sors széle, testi alkalmatlanság vagy más okok miatt — nem adatott meg, hogy a csataterén tegyünk hitvallást honszerelmünkről. A hazafias kötelességteljesítésnek ez az egyetlen, mert az államtól magától megállapított módja volna az, mely lelkünk megriadt nyugalmit visszaadhatná. Ma szinte félembereknek érezzük magunkat, másodrendű polgároknak, akiknek e súlyos időkben hasznát nem veheti a haza; érezzük arcunkon az anyák, hitvesek és nővérek szemrehányó pillantásait, melyek mind azt látszanak mondani, hogy míg az ő fiaik, férjeik, fivérei az ellenség előtt gyilkos tűzben állanak, mi gondatlan kényelemmel élvezzük a kultura megszokott áldásait és kényelmeit, azt a bizalmat, melyet azok az elsőrendű férfiak óvnak meg nekünk a becsület véres mezején.

E gondolat megvalósítása nem tűr haláldéket. Most, csakis most van itt az ugynevezett pszichológiai pillanat, melyben ez egyhangú lelkesedés között keresztülvihető.

Ne legyen a válasz erre, hogy a társadalmi jótékonyosság révén is kivetheti a maga részét mindenki az áldozatból — ez nem az, melyre az itthonmaradtaknak szüksége van. Ebből ki lehet bujni azzal, hogy másnak, más hova már adtam; ez nem mentesít a gyanu alól, hogy mi harcoló fiaink vére hullása árán élvezzük idehaza a kultura áldásait — Csak egy általánosan kötelező, egyenesen az állam kezébe lelett áldozat az, mely e percben legális engesztelő áldozatnak számíthat. Erre és csakis erre kérünk kiegészítő törvényhozási intézkedést és most, gyorsan, míg az egyedül lehetséges lélektani pillanat el nem röppenik. Ami pénzt most ki nem vesz az állam zsebeinkből, az menthetetlenül

elveszett az állam számára, azt, utóbb, a a háboru után, még ha sokkal égetőbben lenne is reá — ne adja az Isten! — szükség, sohasem fogja megkapni még erőszakkal se, míg most sürgetve kínáljuk neki. A „nem adózunk“ büszke elve — ime — így változott át bennünk egy még büszkébb óhaj-tássá: adózni akarunk!

A vármegye szive.

A sebesülteknek.

A sebesültek részére az ipolysági kórházba küldött adományok kimutatása a következő:

I. Ipolysági adományok:

Harmadik kimutats.

Martsán Béla 2 pokróc, 1 párna, 12 lepedő, 11 párnahéj.
Csernus István 1 ing, 3 zsebkendő.
Turi István 2 párna, 1 huzat, 6 törülköző, 1 lepedő.
Vanya János 2 ing, 2 törülköző.
Halász Sándorné 2 ing.
Huber Gyula 5 nadrág, 2 lepedő, 5 párnahéj.
Tóth József 2 nadrág, 1 ing, 2 törülköző
Asboth Józsefné 2 nadrág, 1 pokróc, 3 ing, 2 törülköző, 1 párnahéj, 4 abrosz.
Juhász Istvánné 1 vankos, 2 törülköző, 2 ing, 1 lepedő 1 phéj.
Bereczky Sándor 1 ing, 1 nadrág.
Weisz Pálné 1 lepedő, 2 phéj.
Zmeskall György 10 ing, 5 nadrág.
Pintér Ferenc 3 ing, 2 vankoshéj, 1 törülköző.
özv. Imrek Kálmánné 4 ing, 2 vhej, 3 törülköző, 4 nadrág 1 párnahuzat.
Hederváry Lajos 1 lepedő, 2 vankoshéj.
Herczeg Ferencné 2 törülköző, 1 ing.
Vinkovics Géza 2 lepedő
özv. Sosko Rezsóné 1 kispárna, 3 törülköző, 2 phéj, 2 nadrág.
Peller Andrásné 1 nadrág, 2 ing, 2 nadrág.
Sirsich Eleménné 3 lepedő.
Frommer Zsigmond 2 nadrág.
Kállai Béla 1 paplan, 6 törülköző.
Groszmann Gyula 3 ing, 3 törülköző, 3 nadrág, 2 lepedő.
Kopcsikné 2 ing.

Groszmann Gyula 3 törülköző, 3 párnahéj, 2 nadrág.

Sárpy Béláné 2 lepedő, 2 phéj, 2 pokróc 2 ing. özv. Breznai György 2 párnahéj.

Weiler órás 1 ing, 1 nadrág, 1 törülköző, 1 zsebkendő.

Fabri Jánosné 1 párna, 2 vhej, 1 lepedő, törülköző.

Berkó István 4 párna, 2 paplan, 8 vhej, 2 paplanhéj, 4 lepedő, 2 vaságy, 2 matrác, 1 sz. zsák, 1 takaró, 4 ing.

Veszely Józsefné 5 törülköző.

Dósi Jánosné 6 törülköző 7 ing.

Surányi Árpád 3 nadrág, 3 ing.

Neuspiller Jetty 1 nadrág, 4 ing, 1 pokróc, 1 törülköző, 2 párnahéj, 1 melegnadrág rongyok.

Draskóczy Jenőné 1 ágy, 5 ing.

Boros Lajosné 1 sz. zsák, 2 törülköző, 2 lepedő. Tamásik Mariska 2 párnahéj, 1 törülköző 1 lepedő.

Répászi Jánosné 1 ing, 1 nadrág, 1 lepedő.

Balla Istvánné 4 ing, 4 nadrág, 4 törülköző.

Link Frigyes 2 lepedő, 6 zsebkendő, 2 törülköző, 2 pár barisnya.

Szabó Béláné 1 kislepedő, 12 zsebkendő, 1 törülköző, 3 ing, 3 nadrág, 3 töröl.

Becsey Lászlóné 2 lepedő, 1 pokróc, 6 ing, 6 nadrág, 3 töröl.

Mulady Andrásné 2 párna, 2 párnahéj, 4 törülköző.

Özvegy Suba Jánosné 3 ing, 8 zsebkendő, 2 törülköző.

Weisz Mór 1 párna, 1 vhej.

Link Vilmos 1 dunahéj, 3 vhej, 1 lepedő, 1 nadrág, 1 ing, 2 törülköző, 3 zsebkendő.

Özv. Nagy Sándorné 12 zsebkendő 6 törülköző.

Szűcs Aladár 2 ing, 6 törülköző.

Lantos Boriska 6 zsebkendő.

Diamant Bernát 6 nadrág.

Dónáth Sámuel 3 nadrág, 6 törülköző, 6 zsebkendő.

Janák Sándorné 3 phéj.

idősb Boros Lajosné 2 phéj, 1 párna, 1 lepedő, 4 törülköző.

Eggenhoffer Lipót 1 ágy, 1 matrác, 1 lepedő, 1 meleg ing.

Zilichné 1 dézsa.

Trautveinné 1 mosdótál.

ártatlan gyermeknek vaiaki ok nélkül fájdalmat okozzon? I.e a hegyről! Még épen idejében érkeztem. A völgyben álló 2—3 háznál magyar bakák ölték a népet, a mely bizony majdnem mind szerb és ennél fogva komitácsi volt. Az egyik szakasz vezető már ráfogta puskáját egy szegény törökre, a ki pedig épen nem volt ellenségnek tekinthető. A mohamedánok a mi embereink. A török felesége halálra rémülten tördelte kezét, a fal mellett 3—4 éves kis leánykája pedig kétségbeesett sikoltozással látta apjának életveszedelmét. A szakaszvezető puskáját leütöm, a törökhöz odafordulok: „Turcsi?“ — „Turcsi, turcsi . . .!“ felel szegény. A szakaszvezető ur erre kapott tőlem egy rémes östöt amugy szabad kézből és összeszidva őket, hogy nagy szenvedélyükben a mi velünk érző törököket is bántják, felzavartam a egész társaságot a hegyre. De a szegény ártatlan török legalább meg volt mentve Ez volt életemben az én legszebb névnap ajándékom.

*

Egy házcsoport átkutatásánál bemegy egyik járőröm az egyik kunyhóba. Két komitácsi szalonházik ott, őtükből a puska. A járőrpáncsok tizedes berugja az ajtót, mire az egyik komitácsi eldobja fegyverét és kezét felemelve kiáltja. „Predam sa!“ (Megadom

magam) A másik ellenben fegyveréhez kap. De a tizedes gyorsabb és egy lövéssel letériti „Végem van!“ ordítja a komitácsi. „Azt gondolom, hogy véged van!“ felel szerbül a tizedes és megtetéli egy szuronydöféssel ezt a kis humort.

*

Komitácsi- akasztás volt. Egy fára sokat. Már függöttek 14-en. Utolsónak maradt egy 10-12 éves fiu. Az egyik kapitány odaszól neki: No, mi az utolsó kívánságod? — „Akasszanak az apám mellé,“ felel a fiu bátran. Ez egy valódi hős volt.

*

A Drinánál voltunk előőrskön. Egyik parton mi, a másikon a szerbek. Távoltság 100 lépés. Reggel midőn a felváltást eszközlöm, egy nyílt területen kellett áthaladnunk. Kiváló céltárgy az ellenségnek. Szigoruan megvolt hagyva, hogy egyes emberekre nem szabad löni, mert ez állandó zavart és izgalmat okozna. Midőn a bokor mögül kilépve 10-15 lépést teszek a nyílt helyen, egy lövés dördül el mögöttem. Vissza fordulok, hogy ki lött? „Csak én löttem le azt a szerb disznót, — felel zászlósom, egy budaörsi fiu és selmeci erdészhallgató — a ki kapitány urat vette célba ott a fa mögül.“ Megszoritottam a zászlós kezét.

*

Szeptember 6-án véletlenül pihenő naphoz jutottunk. Tábori mise volt egy galyakból összerótt kis kápolnában. A legénység nagy része a szent áldozáshoz járult. Ezredleikésziünk, a ki különben egyik fővárosi napilapnak neves munkatársa, gyönyörű beszéddel szólott hozzánk. Mindnyáján mély áhítattal térdeltünk ott, az Isten szabad ege alatt; forró imánk a seregek Urához szállott és tőle kért erőt, segítséget. A prédikáció alatt egyszerre Losnicából két srápnél bug el felettünk és nem messzire tőlünk robban. Megrendülve néz fel mindenki, hogy még a Istenhez küldött fohászt is kém okozta áruulás folytán gyilkos kísérlettel zavarja meg a vad ellenfél. Az ezredleikész épen e két ágyulóvést ragadva meg, beszédjébe szövi. Könny perreg mindnyájunk szeméből és hálat adunk a Mindenhatónak, a ki nem hagyja el azokat, kik benne bíznak. A lelkész az izsópot helyettesítő faagra kötött vattát belemártja a szentelt vizet tartalmazó evősájkába és meghint bennünket.

*

Indulásra készen szedelőzködtünk a táborhelyen. Látjuk, hogy az utászok ásnak valamit. A 4. századnál az éjjel meghalt egy ember bélcavarodásban. Az orvos most boncolta fel. Tuberkulotikus volt szegény.

Wikolinszky Gyuláné 12 tányér.
Elek Julis 2 pohár, 2 kanál.
Buday Zoltán 2 pohár.
Szabadi Ignác 3 pohár, 18 tányér.
Hesz Gézáné 6 pohár.
Szidor Gergelne 2 tányér, 2 kanál.
Majovszki Erzs 3 tányér, 3 pohár.
Beládi Ferencné 2 pohár.
Pál Józsefné 4 pohár.
Glázer József 1 lábas.
Elek Vendel 2 pohár.
Csernyus Istvánné 2 pohár, 3 tányér, 2 kanál.
özv. Breznai Györgyné 2 pohár.
Veszeli Józsefné 3 pohár.
Sághi Benőné 2 rézkatlan
Özvegy Suba Jánosné 2 pohár.
Özvegy Nagy Sándorné 6 pohár
Brack Ignác 20 evőeszköz.
Zirichné 1 zsák burgonya, 1 kis zsák bab.
Pupák Ágostonné 1 zsák burgonya.
Sult Lajosné 4 üveg befőtt.
Nagy Andrásné 5 liter bab 2 kosár burgonya.
Miskolezi Istvánné 5 liter bab.
Kovács Pálné 3 liter bab.
Liptai Gáborné 4 liter bab 1 zsák burgonya.
Muládi Péterné egy kis zsák bab
Gál Imréné 1 kosár paradicsom 12 tojás 1 zsák burgonya.
Várad Jákab 1 sz. zsák 1 ág.
Czirák Iván 2 sz. zsák 1 takaró.
Valach Istvánné 2 sz. zsák 1 fejalá.
Groszmanné 1 ág.
Gansel Ármín 1 sz. zsák.
Liszt Imre 1 ág.
Schlesinger Lipót 1 ág és 1 matrac (3 darab-
ból álló).
Vermes József 1 ág 1 matrac.
Elek István 2 matrac (6 dból álló)
Linc Vilmos 2 ág 2 matrac.
Cselli János 1 ág.
Kinszky József 1 ág 1 matrac.
Veisz Antal 1 ág.
Hering István 2 ág 2 matrac.
Özvegy Okolicsányi Gyuláné 1 ág.
Róth Sándor 1 ág 1 matrac.
Juhász Zoltán 1 ág 1 matrac.
Heffter Richárd 2 ág felszerelt.

Eljött messze hazuról, hogy fegyverrel védje meg hazájának igazságos ügyét és hősi vég helyett a gyilkos kör itt szedte áldozatul. Megilletődve állottuk körül sirját; az ezred-lelkész a temetési szertartást végezte. Ez volt első halottunk.

Sok kutya szegődött hozzánk. A kutyák sajtószerűen érzéssel ragaszkodnak a katonákhoz. Minden századnak volt 1-2 kutyája, melyeknek különösen nagy hasznát vittük az éjjeli előőrsőkön. A 9. századnak négy kutyája volt: *Petár, Gyorgye, Pasics és Nikita*. Mind hatalmas, erős farkasok. Szegény Petár és Pasics az egyik ütközetben az ellenség golyója által hősileg multak ki.

Nem untatlak tovább kalandjaimmal. Egyelőre ennyit. Ha a jó Isten úgy intézi sorsunkat, hogy a béke áldásaiban legyen részünk, akkor majd rendezem naplóm, melyet szorgalmasan, még ütközet alatt is vezettem. És akkor majd beszélök még Neked sokat a lefolyt háborúról és a átélt kalandokról.

Sziből ölel őszinte barátod

Pista.

Eichenvald L 1 ág.
Trupp Károly 1 ág.
Herschmanek Lajos 1 ág.
Martinovich István 1 ág, 1 mosdó.
Kegye Sándor 1 ág, 1 matrac.
Pivares János 1 ág, 1 matrac.
Haasz Mór 1 ág, 1 matrac.
Kampmann 1 ág, 1 matrac.
Marcsi Miksa 2 ág.
Szobis Mária 1 ág, 1 matrac.
Bógenglök 1 ág, 1 sz. zsák.
Prachár 1 ág, 1 matrac.
ör. Herceg 1 matrac.
Schreiber 1 ág, 1 matrac.
Dékányné 1 ág, 1 matrac.
Fromer sz. zsák.
Frischer Adolf 1 ág, 1 matrac.
Mojis Károly 1 ág 1 matrac.
Sárfi 1 sz. zsák, 1 szék, 1 asztal.
Daridáné 1 sz. zsák.
Öreg Daridáné 1 sz. zsák.
Dr. Herczeg József 1 ág.
Dr. Vámos Béla 1 ág.
Bucskó Istvánné 2 ág, 2 matrac.
D. Kovács Sebestény Endriéné 3 ág.
Schiffer Dávid 1 ág.
Lengyel 2 ág.
Herczfeld Hermann 1 ág.
Herczfeld Arnold 1 sz. zsák.
Daulner Mihály 2 sz. zsák.
Szabados Zsigmond 1 ág, 1 sz. zsák.
Schmatz 2 köpöcsésze.
Szauer Gyula 1 ág.
Dr. Salkovszky Ferenc 1 ág 1 matrac 3 (rész-
ből).
Hopfinger 1 ág 1 sz. zsák.
Vajda Barnáné 1 ág 1 sz. zsák.
Matuska Adolf 1 tábori ág.
Bartok Ernő 1 ág.
Kátser Sándorné 2 paplan 1 pokróc.
Lengyel Dávid 1 ág 2 pokróc. 1 éjjeliszekrény.
Pál József 1 ág matrac.
Szokoly Károly 1 ág 1 nyugagy. 1 sz. zsák.
Kolozs Ilona 1 ág 1 matrac.
Bartos József 1 ág 3 matrac.
Lehoczky Gyula 1 ág.
Kulka Mór 1 ág 1 sz. zsák.
özv. Joston Mátyásné 1 ág 1 matrac.
Trautveinné 1 ág 1 sz. zsák.
Beőreöndy Irma 1 sz. zsák.
Engelhard Lipótné 1 ág (P.)
Ivots Andor 1 sz. zsák.
Tóth Jánosné 1 sz. zsák.
Gál József 1 asztal 1 szék 2 pokróc 1 po-
hár 1 korsó.
Wolner Márk 3 ág.
Tóth Ignác 2 sz. zsák.
R. kath. elemi iskola 12 darab szék.
Péter Jánosné 1 sz.
Donovald 4 ág.
Büchler Márk 2 sz. zsák.
Schmid Arturné 1 matrac.
Brodnyánszky Mihály 1 ág 1 matrac.
Hesz Gézáné 1 ág.
Ebreny p. ü. főbiztos 1 ág 1 sz.
Varga 1 ág.
Sternfeld Miksa 1 ág 1 sz. zsák.
Kovács János (p. ü. szolga) 1 éjjeliszekrény
1 kisasztal 2 kisterítő.
Czompó Ede 1 vasagy 1 zsák 1 matrac.
Kanyó Antal 1 ág 1 matrac (3 daraból)
Hercz Adolf 1 ág sz. zsák.
Knöpfler Jakab 1 teljesen felszerelt ág.
Halász Sándor 1 ág 1 sz. zsák.
Kopcsikné 1 ág 1 sz. zsák.
Csermák Ernő 1 teljesen felszerelt vasagy
Dr. Himmler Sándor 1 ág 1 matrac
Feldmann 2 ág (Folytatjuk.)

A hétről.

— október 2

Az új moratórium.

A kormány meghosszabbította a moratóriumot s az erre vonatkozó rendelet a hivatalos lap tegnapi számában jelent meg.

A rendelet november 30-ig hosszabbítja meg a moratóriumot, amely általában véve, az eddigi moratóriumrendeletek szabályait foglalja magában, bizonyos kivételeket tartalmaz azonban a szellemi, ipari, kereskedelmi érdekek védelmére, illetve az ilyen természetű ügyletek könnyítésére.

A moratórium e rendelet szerint is csak az olyan pénztartozásokra terjed ki, amelyek augusztus 1-e előtt kötött ügyleten vagy augusztus 1-e előtt keletkezett más magánjogi jogcímen alapulnak. A rendelet a moratóriumot ismét csak kéthónappal hosszabbítja meg, még pedig úgy, hogy a szeptember 30-ig lejárt tartozások mind november 30-ig halasztatnak el, az októberben és novemberben lejárt tartozások pedig a lejáratától számított két hónapi halasztást kapnak.

Az új rendelet összefoglalja az eddigi moratóriumrendeletek összes szabályait, ideértve a kétoldalu szerződések teljesítésére vonatkozó szabályokat is. A lényegesebb és kiemelendőbb eltérések az eddigi és az új moratórium között a következők:

Az új rendelet szerint mindennemű kamatot, amely augusztus 1-nél nem régebbi idő óta folyik, a moratórium ideje alatt is fizetni kell. Ez a lejárt váltók után fizetendő (késedelmi) kamatokra is áll.

Uj töketörlesztésekre a rendelet a követeléseknek két csoportját írja elő. Fizetni kell a moratórium alatt az augusztus 1. előtt végzett, ugyaneveti szellemi munka teljesítmények után járó költségekből és díjakból lejárt tartozás 25 (huszonöt) százalékát; ide tartoznak az orvosi, ügyvédi, mérnöki, írói és művészi, alkuszi közvetítői és ügyvédi díjak is. Fizetni kell továbbá: az augusztus 1. előtt szállított áruk és más ingó dolgok lejárt vételárát és az augusztus 1. előtt végzett ipari munkateljesítmények lejárt ellenértékét október 15-től és mennyiben később járna le a tartozás, a lejáratától számított havi 10 százalékos részesetekben.

A pénzügyi betétek kifizetésének további felszabadtásáról a rendelet a következő irányokban intézkedik:

A folyószámlákról járó betétekről a betevő az eddigi kereteken felül a moratórium alá nem eső annuitások és biztosítási díjak fizetése céljából, valamint a moratórium alól most kivett kamatok és a fent említett töketörlesztések erejéig, ezenfelül pedig az üzemi folytatásához szükséges anyagok és áruk beszerzése vegett rendelkezhetik.

Pénzügyintézetek és biztosító társaságok más pénzügyintézetnél lévő folyószámla betéteiket igénybe vehetik záloglevelek, szelvényeinek, biztosítási összegeknek valamint az általuk kifizetendő betétösszegeknek fedezése céljából.

Nem moratóriumos váltóknál a bemutatás és óvásfelvétel határideje a moratórium alatt szünetel; a hitelező azonban a bemutatást és az óvást a moratórium alatt is eszközölheti.

A kétoldalu szerződések teljesítéséről kiadott rendelet az új rendelet abban az irányban egészíti ki, hogy a vevő teljesítést csak úgy követelhet, ha az ugyanabból szerződésből vagy hasonló tárgyú szerződésekből eredő hátralékos tartozását teljesíti.

Kimondja végül a rendelet, hogy minden olyan bírói intézkedést, amely az adósságot a hazai moratóriumtól, vagy az ezzel kapcsolatos jogoktól akarata ellenére megfosztaná, hazai tiltó törvénybe (hazai közrendbe) ütközőnek és a hazai törvény céljával ellentézőnek kell tekinteni.

A Vörös-Kereszt díszjelvényei.

A király az emberiségre oly áldásos Genfi Konvenczió létrejöttének ötvenedik évfordulója napján díszjelvényt alapított a működő Vörös-Kereszt körül szerzett érdemek elismerésére.

A Vörös-Kereszt körül szerzett érdemek elismerésére szánt díszjelvénynek három fokozata van. E díszjelvényhez további kitüntetésként még díszérem is csatlakozik, mely díszérem a Vörös-Kereszt körül szerzett érdemekért nevet visel s két fokozattal bír.

A díszjelvény fokozatai a következők:

1. A Vörös-Kereszt érdemesillaga.
2. A Vörös-Kereszt I. osztályú díszjelvénye.
3. A Vörös-Kereszt II. osztályú díszjelvénye.

A díszjelvényhez csatlakozó díszérem fokozatai a következők:

1. A Vörös-Kereszt ezüst-díszérme.
2. A Vörös-Kereszt bronz-díszérme.

A díszjelvény adományozható mindazoknak, akik a monarchiában működő Vörös-Kereszt önkéntes segélyszolgálatásának a terén békében vagy háborúban érdemeket szereztek maguknak.

Háboruban szerzett érdemek elismerésül a díszjelvény hadi ékítménnyel is adományozható.

A díszjelvény első és második fokozatát a király adományozza, a díszjelvény harmadik fokának, valamint a díszéremnek a király a nevében való adományozására a védnökhelyettes van felhatalmazva.

Az érdemesillag zománcozott ezütkereszt, melynek szárai közt, a találkozás alkotta négy sarokból sugárzó ezüst kék törnek elő. A keresztben, melynek külső szárszélei kifelé hajlanak, fehér alapon hasonló alakú kisebb vörös-kereszt látható. A kereszt fehér és kerek középpajzsában a genfi keresztmintájára zománcos vörös-kereszt ékeskedik. A középpajzs alsó szélén „Patriae ac Humanitati“ felírás olvasható. A kereszt szárai hátul, mint elől: a hátlap középpajzsán fehér alapon „1864—1914“ évszámok fényeskednek. Az érdemesillag 69 mm. magas, 56 mm. széles s ugyancsak 56 mm. a kék átmérője. Az érdemesillaga jobb mellre tűzve viselendő.

Az I. és II. osztályú díszjelvény a sugárkék híján úgy alakban, mint kivételben teljesen olyan, mint az érdemesillag.

Az I. osztályú díszjelvény 56 mm magas és 46 mm széles.

A II. osztályú díszjelvény 45 mm magas és 37 mm széles.

Az I. osztályú díszjelvény 50 mm széles, kettős keskeny sötét-vörös vonallal szélezett fehér szalagon nyakba viselendő; a másodosztályú díszjelvény ugyanilyen, de csak 37 mm széles szalagon a bal mellre tűzendő.

A díszérmek tojásdad alakúak 44 mm magasak és 36 mm szélesek. Az előrészén két stilizált angyal fehér zománc-pajzst tart, benne a genfi Vörös-Kereszttel; alul az érem szélénél mentén a „Patriae ac Humanitati“ felírás olvasható. Az érem hátlapján csupán az „1864—1914“ évszámok látható.

A díszérmek a II. osztályú díszjelvény szalagján ball mellen viselendők.

Nők úgy az I. és II. osztályú díszjelvényt, mint a díszérmet az előírás szerint csokorba kötött szalagon viselik.

A hadi ékítmény zöld zománéból mivel tölgylevélkoszorúból áll.

A díszjelvény és díszérem kicsinyített alakban is viselhető; a díszérem szalagja azonban külön nem tűzhető fel.

A díszjelvények és díszérmek adományozása alkalmából a következő díjak fizetendők a Vörös-Kereszt javára:

- az érdemesillagért 1500 K
- az I. oszt. díszjelvényért 500 „

a II. oszt. díszjelvényért 100 „

az ezüst díszérem után 20 „

a bronz díszérem után 10 „

A díszjelvények a tulajdonos elhalálása után visszaszolgáltatandók; a díszérmek az örökösök birtokában maradnak.

A monarchia területén működő bármely Vörös-Kereszt egyesület olyan támogatója, ki a Vörös-Kereszt céljaira évente 50 koronát vagy egyszerre 1000 koronát fizet folyamodhatik a II. osztályú díszjelvény adományozása iránt azok akik akár egy összegben akár három egyenlő részletben 300 koronát fizetnek a Vörös-Kereszt ezüst-díszéremért végül azok akik 5 koronát fizetnek a bronz-díszéremért folyamodhatnak.

A II. osztályú díszjelvény valamint a díszérmek adományozása iránti folyamodványok a Vörös-Kereszt Egyesületénél külön e célra kapható nyomtatványokon a védnökhelyetteshez intézendők.

A szóban forgó díszjelvény elnyerése iránt folyamodó egyének részéről használandó űrlap — nyomtatványok a vörös-kereszt egyesület honvármegyei választmányánál Ipolyságon kaphatók. Mindazok tehát akik a díszjelvényért folyamodni kívánnak a nyomtatványokért a honvármegyei választmányhoz fordulhatnak.

— A közigazgatási bizottság ülése.

A vármegye közigazgatási bizottsága október havi ülésének napja — október hó 6-ika — az aradi vértanúk emlékeztetének napjára esvén, Ivánka István vármegyei főispánja az ülés határidőjéül f. évi október 7-ik napjának d. e. 10 óráját tűzte ki.

— A közigazgatás köréből. Ivánka István vármegyei főispánja Würtzler Vilmos vámosmikolai tb. főszolgabíró, és Madi Kovács György ipolysági szolgabírákat a szolgálat érdekében kölcsönösen áthelyezte.

— Ivánka István vármegyei főispánja Mártonyi Bódog írodasegédtséget vármegyei írodavezetővé nevezte ki.

Az októberi rózsafüzér ájtatosság.

Október havát a rózsafüzér Boldogszony tiszteletére szentelte a boldogemlékü XIII. Leo pápa. Kivánta, óhajtoita, hogy a kath. egyház gyermekei minél odaadóbban, minél mélyebb hódolattal s alázattal tiszteljék a Boldogságos Szűzet s éppen azért eme tisztelet legszebb megnyilatkozását igen helyesen a szent olvasó elimádkozásában látta a bölcs pápa. Az olvasó valóban a Boldogságos Szűz legkedvesebb imádsága. A jámbor hitek mindenkor siettek a Szűz anyához, s most is minden év októberében igen szép számban jönnek össze a templom megszentelt falai közé, hogy a kedves olvasót ott a Szent Szűz oltára és képe előtt elimádkozhassák. Milliő és millió lélek fohászkodik széles e világon e hónapban a rózsafüzér királynéjához, mert tudja, hogy a kegyes jó anya meghallgatja gyermekeinek minden fohását. — A helybeli r. k. templomban mint minden esztendőben, úgy ez idén is október 1-étől kezdve a szokott időben vagyis este 6 órakor tartatik meg a rózsafüzér ájtatosság, kivéve a vasárnapot amikor már 4 órakor veszi kezdetét.

— Házasság. Kesselőkei Majthényi László báró lukanényei földbirtokos, a főrendiház tagja e hó 8-án köt házasságot Tamássy Hannával, Tamássy Árpád és bessenyői Beöthy Anna leányával Budapesten. A mátkapár az egyházi áldást a budapesti Jézus Szent Szíve templomban e hó 8-án délelőtt 10 órakor veszi föl.

— A magyar Nagypéntek. Városunk közönsége eddigi hagyományaihoz híven, az idén is bizonyára mélységes kegyelettel fog áldozni az aradi vértanúk dicső emlékének e hó 6-án, a magyarok Nagypéntekén. Schreiber Aladár esperes-plebános ezen a nemzeti gyásznapon reggel 8 órakor gyász-

istentiszteletet tart, melyen szokott módon a hatóságok és az iskolák növendékei is részt fognak venni.

— Evangelikus istentisztelet. Dedinszky Aladár evangelikus lelkész e hó 6-án délután 4 órakor az ipolysági evangelikus templomban az aradi vértanúk emlékeztetére istentiszteletet tart.

— Prémek katonáinknak. Ivánka István vármegyei főispánja a hadsegélyző bizottságok illetve a községi előjárásokhoz következő felhívást intézte:

Közeledik a tél s a háboru huzódik. A hideg nagy ellensége a szabad ég alatt táborozó katonának. — Ne hagyjuk fázni azokat, akik családi tűzhelyeiktől távol a házáért még a tél haragjával is meg kénytelenek küzdeni.

Akinek van fölösleges prém holmija ne sajnálja vitéz katonáinktól. Ha molvos avagy rongyos is, jó lesz az, ha másra nem — keztüre.

Felkérem a községek hazafias hadsegélyző bizottságait, gyűjtsenek minél több prém falvaikban. A ládában hevertetett s divatját mult jó öreg ködmének kitűnő szolgálatot tehetnek a dörgő fiuknak.

A dolog azonban sürgős. Nem kell várni míg az utolsó öreg ködmönt is kikönyörög a láda fenekéről. Ami összegyűlt tessék azt legkésőbb egy hét alatt a Hadsegélyző Hivatal (Budapest, IV. Váci-u 38.) címére küldeni és a gyűjtés eredményéről hozzám jelentést tenni. A posta ingyen szállítja, ha rá van írva hogy a hadbavonultak részére.

— Bati Berkó István százados itthon. Bati Berkó István m. kir. honvédszázados a szerb harctérről hazaérkezett. Százada élén hat véresen komoly ütközetben vett részt, századát többször sikeres rohamra vezette, de jó csillaga az ellenséges srappel és golyózáporában épségben megőrizte. Azonban a rendkívül fárasztó hegymászások alatt súlyos emfizemát kapott, s mint időlegesen harctérszolgálatra képtelen, ezredorvosa rendelkezésére Ipolyságon időző családjához hazaérkezett. A széles körökben nagy rokonszenvnek örvendő százados tisztelői és barátai mielőbbi felépülését őszintén kívánják.

— Az orosz harctér sebesültjei itthon.

Az orosz harctérről naponta érkeznek haza könnyebben megsebesült hős katonáink, kik otthon várják felépülésüket, hogy újból visszatérjenek a harctérre. A nevtelen hősök közt a tiszti állománybeliek közül hazatérték Vajda Barna néptelkeli hadnagy századparancsnok, és Sárpy Pál tényleges állásbeli hadnagy, kik a lábukon súlyosan, és Szoboszlay György kadétörmmester, ki a kezén sebesült meg könnyebben. Hazaérkezett Salkovszky Jenő dr. kadétörmmester is, ki több véres ütközetben sértetlen maradt, de erős meghűlés folytán súlyos gyomorbajt kapott, melynek következtében egyelőre szolgálatképtelenné vált.

— Pamut katonai meleg ruhákra. A Vörös Kereszt vezetősége értesíti a jószívű hölgyközönséget, hogy hősapkák, csuklónadrágok és haskötők készítéséhez pamut és kötőtűk nagy mennyiségben beszerezhetők Czompó Ede megyei főjegyzőnél, a Vörös Kereszt titkáránál. A pamut kilója 11 korona, motringja 1 k 10 fillér.

— A Vörös Kereszt toborzója.

A Vörös Kereszt honvármegyei fiókjának elnöksége ez uton is felkér mindenkit a ki eddig még nem lépett be az egyesületbe, hogy a Vörös Kereszt Egyesületbe lépjenek be. Ez a kérelem elsősorban a belépés reményében megválasztott választmányi tagokhoz van intézve.

— **Vörös Kereszt levelezőlapok.** Kérem. A szegény sebesült harcosok nevében felkérek mindenkét, hogy csak Vörös Kereszt levelező lapon írjon. A levelező lapok darabonként 10 fillérért kaphatók Polgár Ignác papirkereskedésében. *Czompó Ede* a Vörös Kereszt honvármegyei választmányának titkára.

— **A virilisták névjegyzéke.** A legtöbb adót fizető (virilis) törvényhatósági bizottsági tagoknak az igazoló választmány által egybeállított névjegyzéke folyó év szeptember hó 20-tól október hó 5. napjáig terjedő 15 napi határidő alatt Czompó Ede vármegyei főjegyző hivatali helyiségében közszemlére kitétettek s ott bárki által a hivatalos órák alatt d. e. 9 órától délután 2 óráig betekintheők. Ezen idő alatt a névjegyzék ellen a vármegye állandó bíráló választmányához intézett és a vm. alispánjánál benyújtott felelővel lehet élni.

— **A Diák egyesületnek.** Az ipolysági áll. főgimnázium tanulóit segítő egyesület céljaira adományozott *Bábosik Márk* 5, *Polgár Ignác* 10 koronát. Fogadják a nemes szívű adakozók ezuton is a főgimnázium igazgatóságának hálás köszönetét.

— **Hosszu nap.** Mult hó 30-án kedden este napnyugtával köszönt be zsidó polgártársainknak az engesztelő napja *Jomkipur*. E napon mely kedden este napnyugtával kezdődött és szerdán este csillagfeljöttével végződött, a híthű zsidónak sem enni, sem inni, sem dühányozni nem volt szabad, hanem reggeltől-estig fehér köntösben az istenhez fohászkodni, hogy bocsássa meg bűneiket. Este midőn 2 csillag látható megfújták a *Seufort* (kosszarvból készült kúrt) jelöl annak, hogy az ünnep elmúlt.

— **Internáltak Ipolyságon.** című multkori közleményünkben említett egyik internált *Bauer Mieczislaw* hozzánk intézett levelében arra kérte bennünket, hogy a nemzetiségét tévesen feltüntető ama hivatalos adatot hogy ő orosz, akként helyesbitsük, hogy ő lengyel. Varsóban született, 4 évig volt levelezője Mauthner Ödön magnagykereskedőnek, s őt nem az újvidéki vagypéteváradiban hanem budapesti főkapitányság internálta Ipolyságra. Különös hangsúlyt helyezett farrá, hogy ő annak idején a Lengyel Egyesület titkára, nemkülönben a Lengyelek Önkéntes Bizottságának pénztárosa volt. Azt azonban, hogy miért internáltak ide, levelében nem említi.

Itt említjük meg, hogy egy másik internált, *Popadić* Szlavkó, kitanult cukrász, ki Gerbeaudnál sokáig volt alkalmazva, arra kért bennünket, hogy ajánljuk őt az ipolysági uri hölgyközönségnek, kiknek a cukrász művészetben való kioktatását háznál elvállalná tetszés szerinti szerény díjazásért.

— **A népfelkelők bemutató szemléje.** Léván az 1892—94 évfolyambeli népfelkelők bemutató szemléje járasonként következő napokon lesz megtartva:

Október 10-én a bái. (308)

Október 11-én, az ipolynyéki. (302)

Október 12-én és 13-án az ipolysági. (930)

Október 14-én a korponai. (309)

Október 15-én a vámosmikolai. (325)

Október 16-án a szobi járás. (304)

Az ellőállítandó népfelkelők összlétszáma 2178.

— **Nem lesz új téli menetrend.** A Magyar Államvasutak igazgatósága jelenti: A máv. vonalain és az általuk kezelt magánvasutakon a jelenlegi rendkívüli viszonyok folytán ez év október elsején új menetrend nem lép életbe, hanem a f. évi

május elsején életbeléptetett nyári menetrend egyes vonatok megszüntetésével továbbintézkedésig érvényben marad. Egyelőre a személyforgalom csak korlátozott mértékben, az állomásokon kifüggesztett hirdetményekben felsorolt vonatokkal tartatik fenn, melyeknek menetrendje az 1914. évi május elsejétől érvényes menetrend-hirdetményekből vehető ki.

— **Körorvosi pályázat.** Halmay László korponai főszolgabíró a közegészségügyi körök beosztása tárgyában hozott 65—3164. 1911. M. B. számú határozata 1912. évi a VII. számmal jelölt s 18 községből: u. m. Hontnémeti, Dömeháza, Devicse, Hontrákóc, Sebellébb, Ledény, Darázi, Kisbácsfalu, Berencsfalu, Beld, Hontkirályfalva, Kormosó, Szitnyaliget, Szitnyató, Tőpatak, Ilés, Szentantal, Zsibritó, álló közegészségügyi körben;

továbbá a VIII. számmal jelölt 21 községből u. m. Szénavár, Felsődacsólam, Alsódacsólam, Csákóc, Alsólegénd, Nemesvarbók, Lászlód, Bozók, Szuhány, Litva, Terpény, Kecsevarbók, Bozókalsók, Unyad, Felsőbágyon, Alsóbágyon, Csábrágyvarbók, Cseri, Szelenc Csábrágsomos, Felsőlegéndből álló közegészségügyi körben a körorvosi állásra pályázatot hirdet Kik ezen két körorvosi állás valamelyikére magukat megválasztatni óhajtják, az 1908. évi XXXVIII. t. c. 7. §-ban előirt képesítésüket és eddigi alkalmazásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hó 1-ig d. u. 2 óráig adják be. A mindkét körorvosi állással egybekötött javadalom egyenként a következő; Az 1908. évi XXXVIII. t. c. 10. §. alapján 1600 korona törzsfizetés 5 évenként 200—200 korona pótlékkal emelkedik 1488. 1914. számú Belügyministeri rendelettel engedélyezett 1200 korona helyipólék. Szabályrendeletileg megállapított lakbér, fuvardíj valamint rendelési és beteglőgatási és műtékekért járó díjak. A választások napjának kiüzése iránt később történi intézkedés.

— **Hajótörés Helemba mellett.** A Budapesten és Bécs között közlekedő személyhajót hajón éjjel hiába várták az esztergomi hajóállomáson. A Dunagőzhajózási Társaság Budapest nevű gőzöse délután félhét órakor indult el a fővárosból és utjában minden állomást érintett. de *Helemba* község előtt hatalmas vihar fogta el. Házmagasságu hullámok csapdosták a hajót mely így kissé eltért rendes menetirányától. Az említett község előtt oly közel jutott egy vizimalomhoz, hogy már összeütközéstől lehetett tartani s ezért egyenesen neki irányították a helembai partnak. Az utasok minderről semmit sem tudtak és csak akkor riadtak meg, amikor a gőzös orra mélyen belefurdott a part homokos zátonyába s egész testével annyira féloldalt dült, hogy a nagyteremben levők székeikkel együtt felbojultak. Nagy volt a riadalom, de aztán rövidesen elmúlt a szélvihar és sok ügygyel-, bajjal kiszabadították a hajót, amely csak reggel fél nyolc órakor ért Esztergomba és onnan rendben folytatta útját Bécs felé.

— **Veszteség Iajstrom az elesettek és megsebesültekről.** A háboruban elesettek és megsebesültek veszteség Iajstroma *Neumannál* kapható. Ugyanitt kapható háborus térkép és térkép jelző zászlócska.

— **Hirdetéseket és reklámokat** jutányosan közöl a kiadóhivatal

IRODALOM ÉS ZENE

(*) **A Vasárnapi Ujság.** szeptember 27-iki száma valóságos szenzációja az aktuális illusztrációnak: a harctérről Jelfy Gyula kiküldött tudósító fölvételei és egy sebesült katonatiszt fényképei teljes képet nyújtanak a Galiciában folyt harcokról, az olvasó e képekből fogalmat meríthet arról, hogy miképen folyik le egy modern nagy csata. Hasonlóan érdekes képek vannak a franciászégi harctérről, valamint a háboru egyéb eseményeiről és színhelyeiről. Egy érdekes cikk Páris 1870-iki ostromáról szól. Szépirodalmi olvasmányok: Lévay József verse, Ambrus Zoltán és Galsworthy regénye. Egyéb közlemények: a háboru napjai, a rendes heti rovatok stb. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre öt korona, a Világkrónikával együtt hat korona, Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.). Ugyanitt megrendelhető a Képes Néplap, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

(*) **Az Ország-Világ** e heti száma sem marad alatta az eddig megjelent számoknak. Ebben a háborus világban is igyekszik megmaradni azon a magas nivón, melyre őt 35 éves multja kötelezi, s mely oly méltán tette kedves és várva várt heti lapjává az ország intelligens közönségének. A szép illusztráció közül felemlítjük a következőket: Háborus képek Budapestről. az elfoglalt orosz ágyuk a parlament előtt, 3 kép; Szekérsorozás a Vérmezőn: Királyunk, Vilmos császár és Vilmos német trónörökös arcképe; Csata előtt; A vörös ördögök; Előrsőn; Bombázás; Angol katonák. A Szent-Margitszigetről 6 képet hoz: Az új kaszinó, most sebesültek kórháza, 2 kép; az új töltő-helyiség, az ivó-pavillonnal, a vizesés, a felügyelőség épülete, a sziget délkeleti oldala stb. A szöveget: novellákat, verseket leírásokat írták: dr. Váradi Antal, dr. Falk Zsigmond, Mátrai F. Béla, Versényi György, Szentkirályi B., Szabó S. Zsigmond, Hevesi József, Hunyady Mérei Gizella. A rendes rovatok: Színház, Zene. Hírek stb. A lap előfizetési ára: negyedévre 4 korona. Mutatványszámot bárkinek küld a kiadóhivatal: Budapest, V., Hold-utca 7.

(*) **A legkiválóbb írók** irnak Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapjába, a Jó Pajtás-ba. Legújabb, szeptember 27-iki számába is Ábrányi Emil írt elragadó szép verset a harctéren katonáinkról, Sebők Zsigmond folytatja A báróné rokonai című pompás regényét, hanem egy bájos mesét is ad; apró történeteket mond el a kalandos Gyurkáról Elek nagyapó (Benedek Elek), mulattató majom-történetet mond el ékes versekben Faragó Jenő, elbeszélést ad Lakatos László, mulatságos mókát Zsiga bácsi, regényét folytatja Zsoldos László. Egy cikk és több érdekes kép a nagy háborúról szól, olyan módon és olyan vonatkozásokkal, a melyek megteleznek a gyermekszobák háborus hangulatának. A többi közleményeket is szép képek díszítik A rejtvények, szerkesztői izenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki: előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

A francia ipari termékek ellen.

Az a minden kritikán aluli magatartás, melyet a franciák kedves orosz szövetségük kedvéért a védtelen magyarok, osztrákok és németek irányában tanusítottak, immár mind a három nemzetben megteremtette a visszatörlesztés gondolatát. Magyarországon de főképpen Budapesten minden ellen írtóháboru indítottak, ami francia. A különféle elnevezésű mulatók hamarosan megváltoztatták a fővárosban neveiket, a francia pezsgő, a francia olaj, a franci konzerv, de végül a hölgyek jóvoltából a francia divat is elvesztette azt a varázsát, amellyel eddig lenyűgözve tartotta a lelket. Egy dolgot azonban színtelen mindnyájan elfelejtettek bojkott alá venni s ez — a francia cognac, Cognac városának nevét nem lehet hamarosan kitérűlni a finomabb páramorogókat kedvelő emberek emlékezetéből, holott talán ez lenne a legkönnyebb dolog. A borból párolt italt a tehénka vívmányai következtében ma már Magyarországon és különösen Fiumében sokkal jobb minőségben készítik mint akár a legelső francia gyárakban. Az „Adriatica“ Cognac Médicinal néven forgatombba hozott tiszta borpárlata különösen ajánlható gyógycélokra is. Az „Adriatica“ borpárlata minden jobb esemegeáru és italmérő üzletben kapható. Az „Adriatica“ fiemei gyógykonyakja azonfelül, hogy jobb a francia gyártmányoknál, tetemesen olcsóbb is. Talán eddig az is volt a legnagyobb hibája, hogy olcsóbb volt a franciánál. Végre megtört a varázs és a magyarok csak magyar cognacot fognak fogyasztani.

Képeslapok és aktképek Neumannnál kaphatók.

Mezei egerek

tömeges és biztos kipusztulására legjobb az évtizedek óta sok magyar és külföldi uradalomban, gazdaságban, állami telepeken kitűnő sikerrel használt labdacsalaku egérméreg. Egy holdra 12 kg. elég. 100 kg. ára 90 korona, 5 kg-os láda 6 kor.
SIPÓCZ ISTVÁN gyógyszerész
Pécs, Baranya megye.

Több évi gyakorlattal bíró I S P A N

kerestetik mielőbbi belépésre. Bizonyítványmásolatok, a fizetési igények megjelölésével következő címre küldendők:
Garamveszelei Gazdaság
1-2 up. Nagysáro, Bars-m

Világháboru

1914 cím alatt most jelenik meg Sopronban, Röttig Gusztáv és Fia kiadócégnél a folyó háboru története folytatásos, 32 oldalas, elsőrangú képekkel diszitett rendkívül érdekesítő füzetekben Érdekes tartalmánál fogva mindenki szívesen veszi a csinos kiállítású füzeteket, melyeknek ára számonkint csak

30 fillér Terjesztésük által tetemes jövedelemre tehet szert bárki.

■ Ebbeli felvilágosításokkal készséggel szolgál a kiadó cég
Levelek címezendők: ■■■■■■

RÖTTIG-NYOMDA, SOPRON.

Kiadó lakás.

Vasártéri házamban egy külön bejáratu garzon szoba butor nélkül, esetleg butorozva október 1-től kiadó
Trébel János
háztulajdonos,

2-2

Jò házból való fiu nagyobb vidéki nyomdába

tanulóul
felvétetik.
Cim a kiadóhivatalban.

M E G J E L E N T

Hontvármegye tisztí- segéd- és kezelő személyzetének :

N É V S O R A

a vármegye területének szolgabírói járások és körjegyzőségek szerinti beosztása 1914. évre fali táblázati alakban.

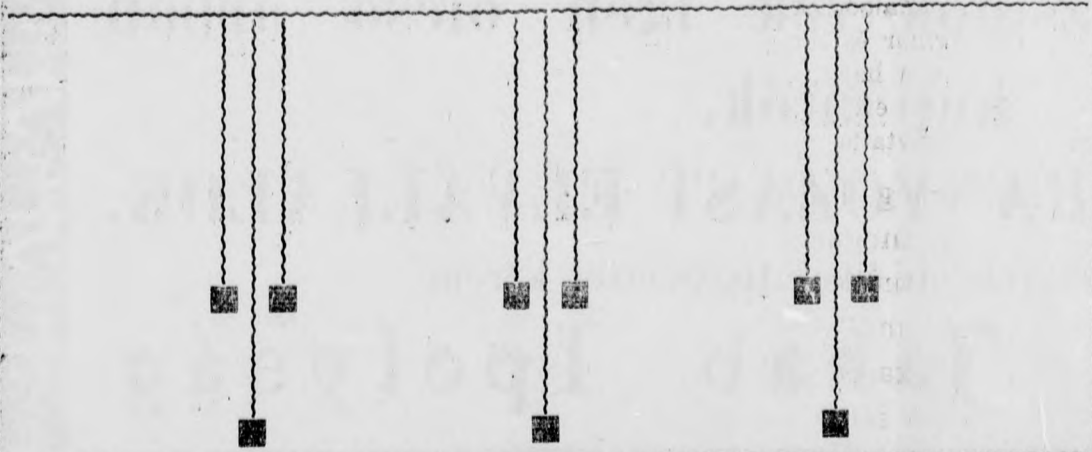
Ára 80 fillér.

■ K a p h a t ó ■
NEUMANN JAKAB
könyvnyomdájában
IPOLYSÁGON.

Császárfürdő Budapesten. — Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévvízű radioaktív gyógyforrások; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénasavas- és villamos-vízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használtatnak főleg csuzos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivókúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld Az igazgatóság.

Kék munkásöltönyök, kocsisruhák

legnagyobb választékban kaphatók

:: NEUMANN JAKABNÁL IPOLYSÁGON. ::

Képeslapok és aktképek

Neumannnál kaphatók.

Rendkívüli érdekes.

A világháboru most megjelent európai térképét 1. mtr. átméretű 15 színű gyönyörű nyomással 1 kor. 20 fillér beküldésen portómentesen küldi a Nemzeti Állami Kiadóhivatala Budapest, Ferenc-tér 4.

ORVOSOK

a legjobb köhögés elleni szernek
jelezzik a

KAISER-féle mell karamellát
a három fenyővel.

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, elnyálkásodás,
szamárhurut, katarus, nyakfájás
ellen, továbbá meghűléselleni megóvásra.

6100 bizonyítvány orvosoktól és
magányosoktól bizonyítéka
a biztos hatásnak.

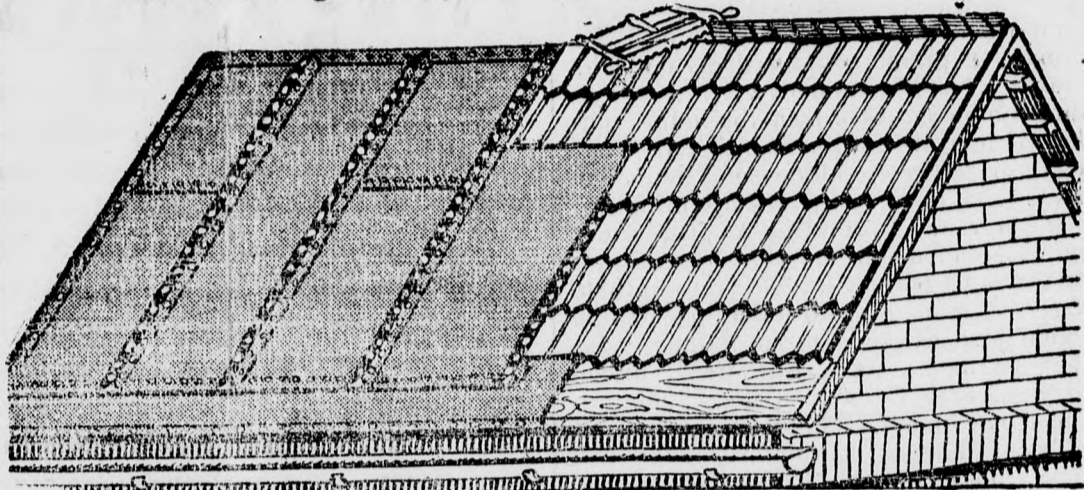
Étvágygerjesztő, jóízű bonbonok.
Csomagja 20 és 40 fill., doboza
60 fillér. Kapható minden
gyógyszertárban és drogériá-
ban. Ahol ez nincs ott fordul-
janak direkt

Fr. Kaiser, Bregenz (Vorarlberg)

Hirdetéseket és rek-
lámokat jutányosan
közöl a kidóhivatal.

„KORDOVÁN“ SZAB. BÖRLEMEZ

a jelenkor legtökéletesebb tetőlemeze. Tűzbiztos, szagtalan viharálló.
Raktárak, öreg zsindeletetők legalkalmasabb fedéllemeze.

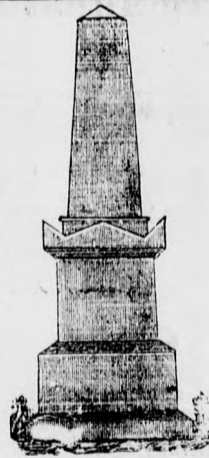

Főelárusító: Eggenhofer fakereskedő Ipolyság

7-30

A mindszenti ünnepek közeledté-
vel felhivom a mélyen tisztelt kö-
zönség figyelmét nagy és válasz-
tékosan felszerelt

SIRKŐ RAKTÁRAMRA,

me lyben vörös, fehér és szürke sirkeresztek,
piramisok és zsidókövek igen olcsó árban
kaphatók.

VÉSÉST ÉS ARANYOZÁST ELVÁLLALOK.

Nagybecsü rendelésüket tisztelettel kérem

Neumann Jakab Ipolyság.